

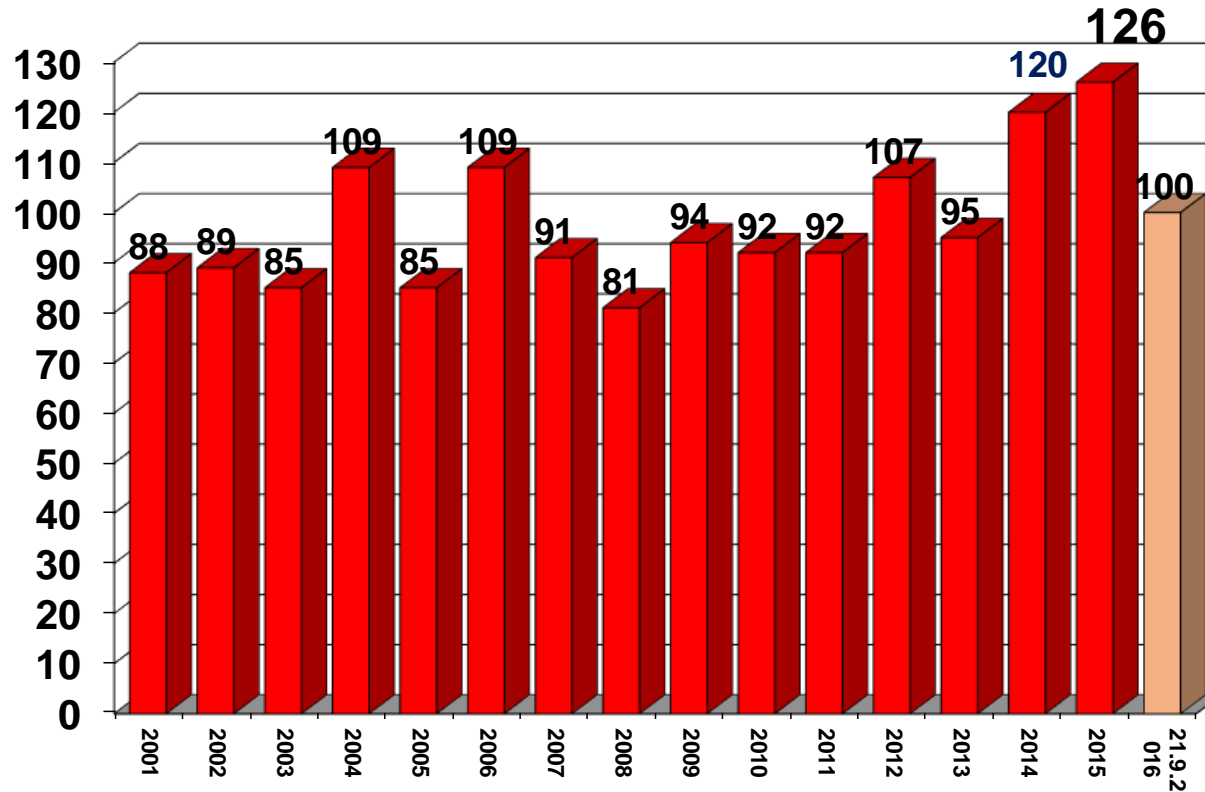

Elinsiirrot - mitä uutta ?

Helena Isoniemi ylilääkäri, professori
Elinsiirto- ja maksakirurgia
HYKS Vatsakeskus

Aivokuolleet luovuttajat

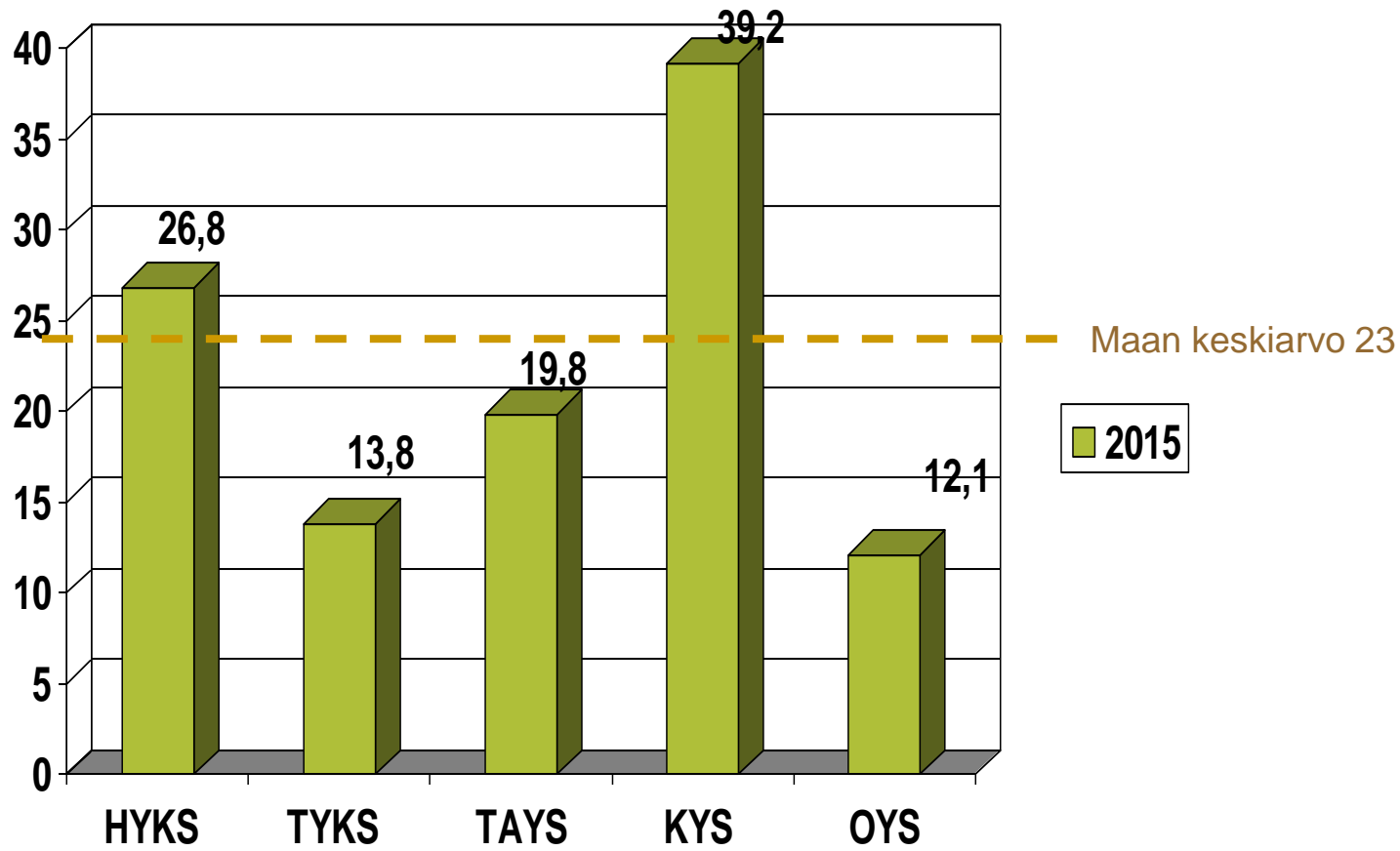

Nyt 9 luovuttajaa
enemmän kuin vuosi
aiemmin 21 syyskuuta

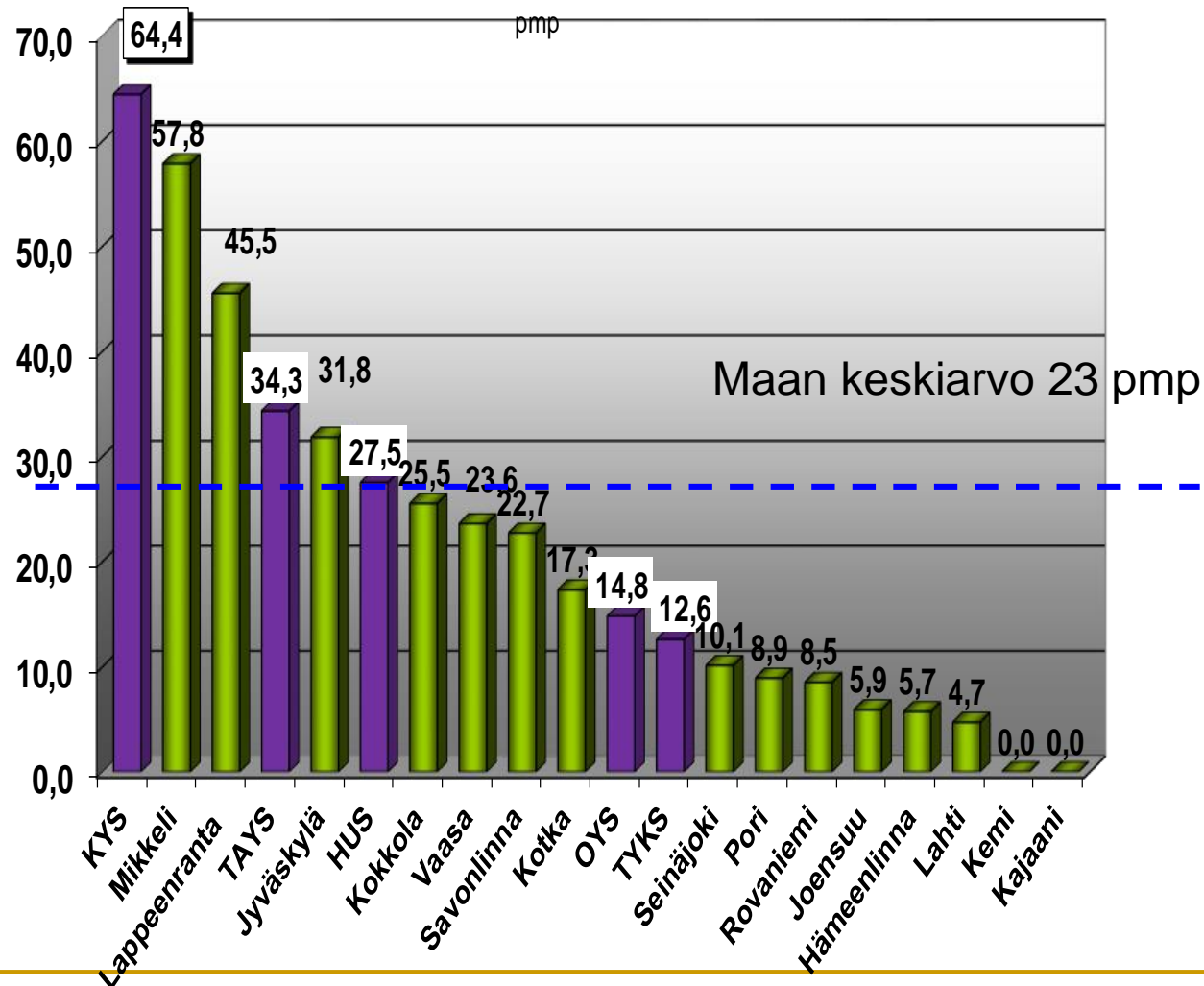
Valtakunnallinen tavoite:
luovuttajia 30/milj as/ v

Elinluovuttajat ERVA aluettain

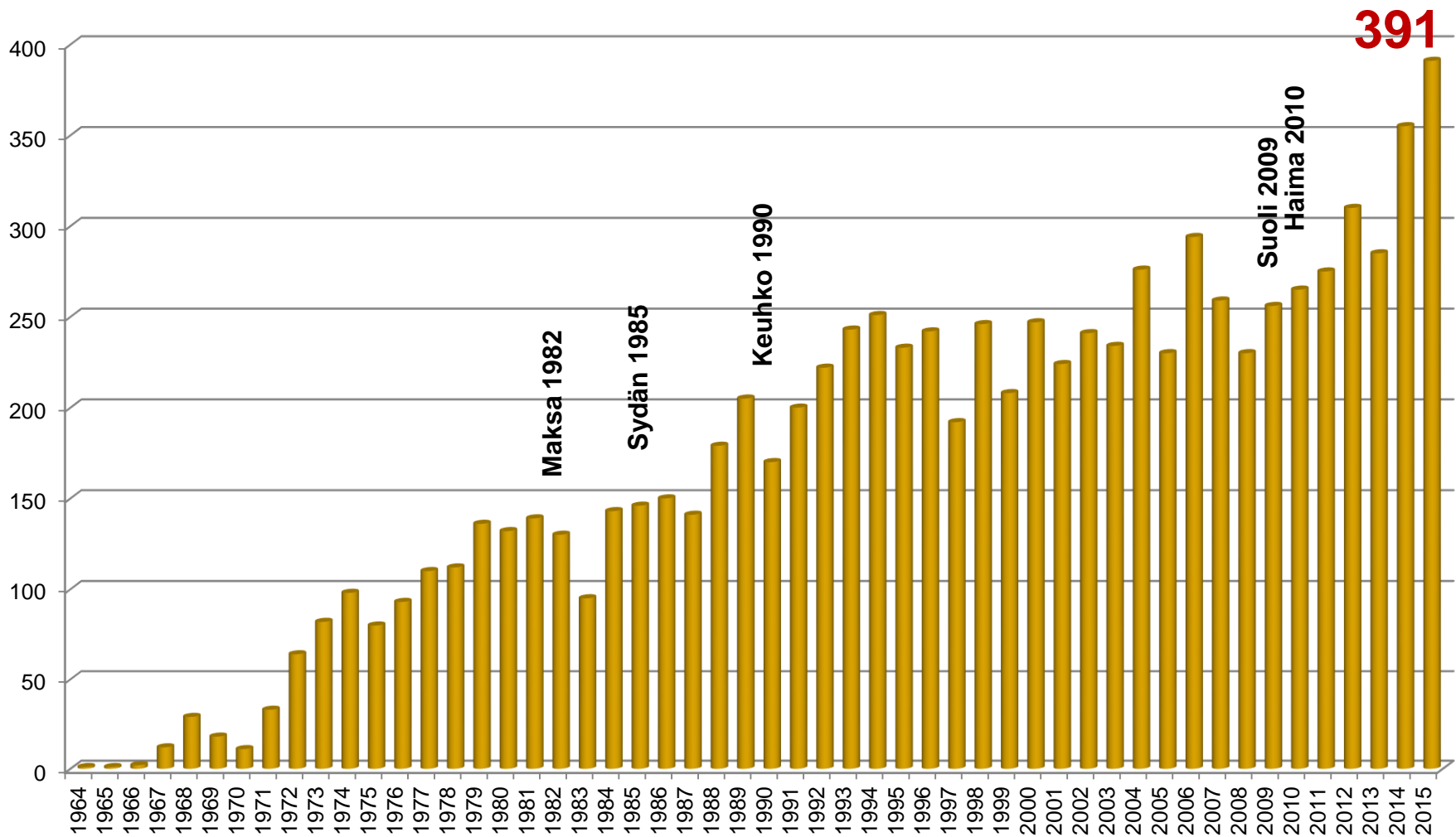
koko maa **23 pmp** v 2015 (**22.1** v 2014, **17.6** v 2013)

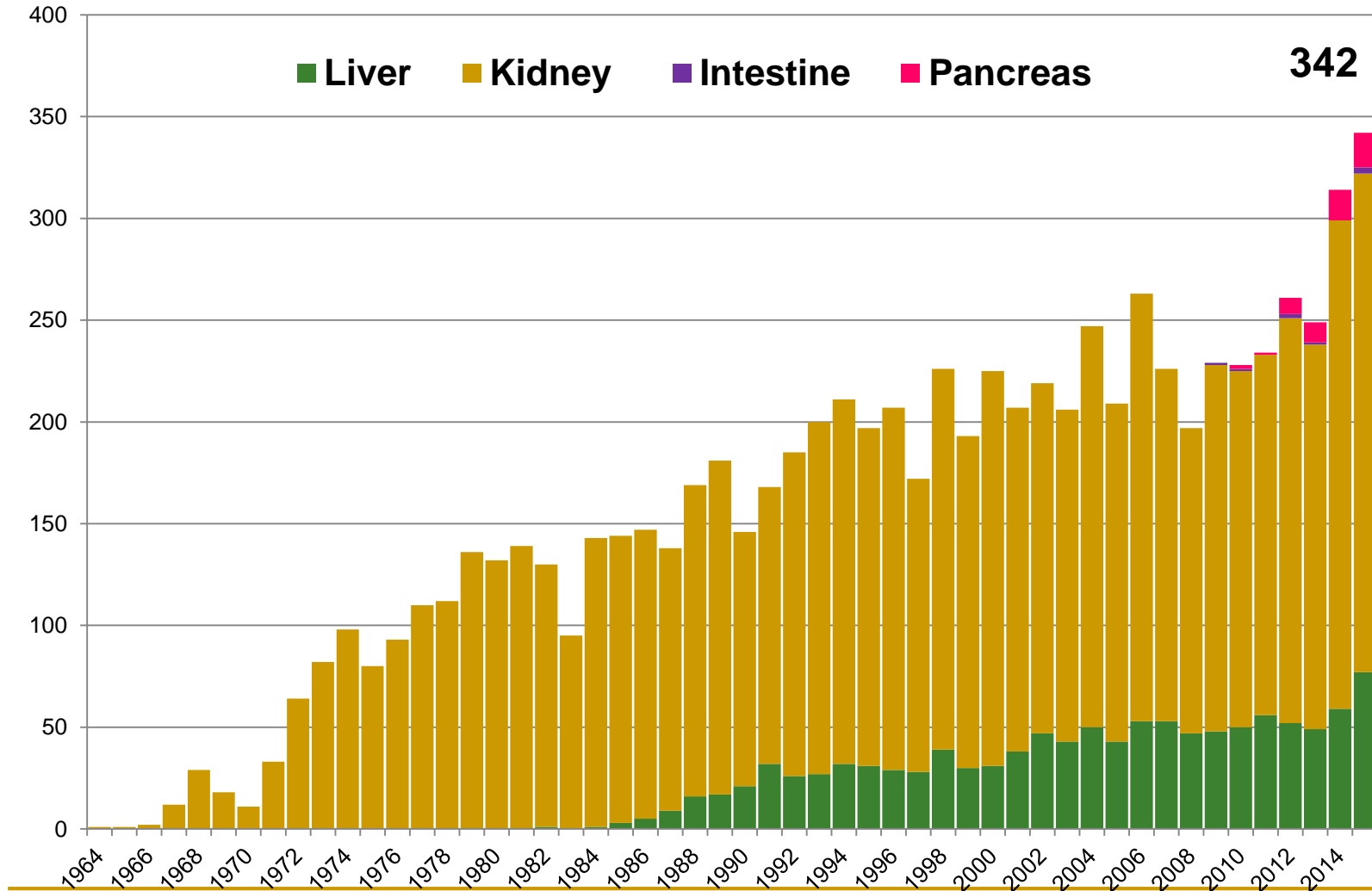
Aivokuolleet luovuttajat keskussairaalapiireittäin pmp 2015

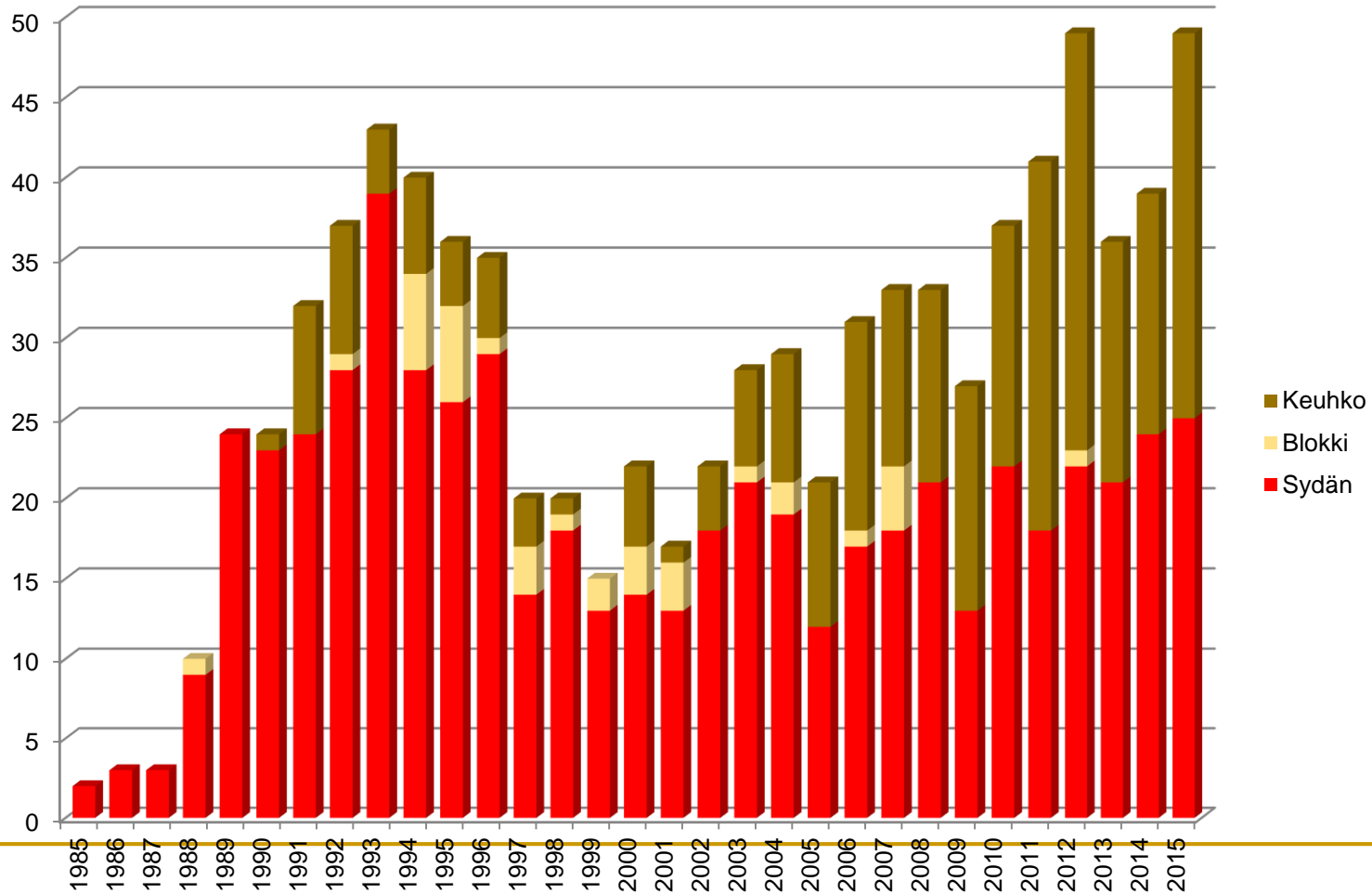
Elinsiirrot Lukumäärät vuosittain

Vatsanalueen elinsiirrot 1964 –2015

Thorakaali elinsiirrot Suomi 1985-2015

Suomen elinsiirrot numeroin 22.9.2016

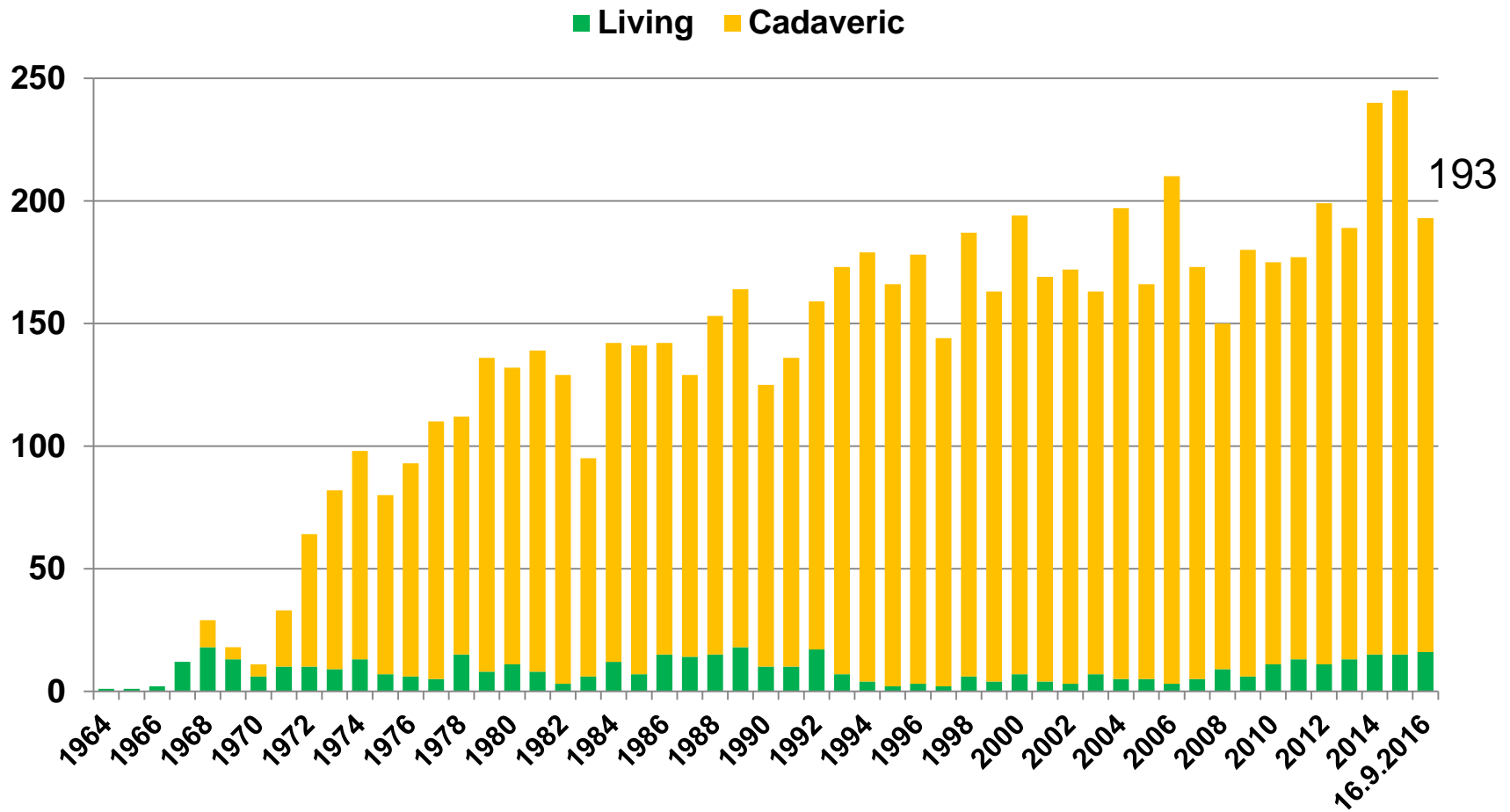
Elin	Yhteensä 1964 – 9/2016	2015	22.9.2016
Munuainen	7054	245	197
Maksa	1185	77	42
Haima	70	17	17
Suoli	8	3	0
Sydän	601	25	20
Sydän-keuhko blokki	38	0	0
Keuhko	241	24	17
YHTEENSÄ	9197	391	293

Mitä uutta organisaatioon liittyvää

Mitä uutta organisaatioon liittyvää

- FIMEA tarkastanut 5 - 6.11.15 Elinsiirtokeskuksen toiminnan
- Ulkopuolinen elinsiirtotoiminnan auditointi 5.11.2015
- STM nimennyt: Elinluovutustoiminnan neuvottelukunta
 - Ensimmäinen kokous 3.6.2016
- Valtakunnallinen elävä munuaisluovutus työryhmä
 - Ensimmäinen kokous 16.5.2016
 - Tavoite vuoteen 2020 mennessä munuaissiirtoja 10/milj as/v
- Lakialoite 2016: elävä luovutus

Munuaissiirrot vuosittain Suomi 1964 – 16.9.2016

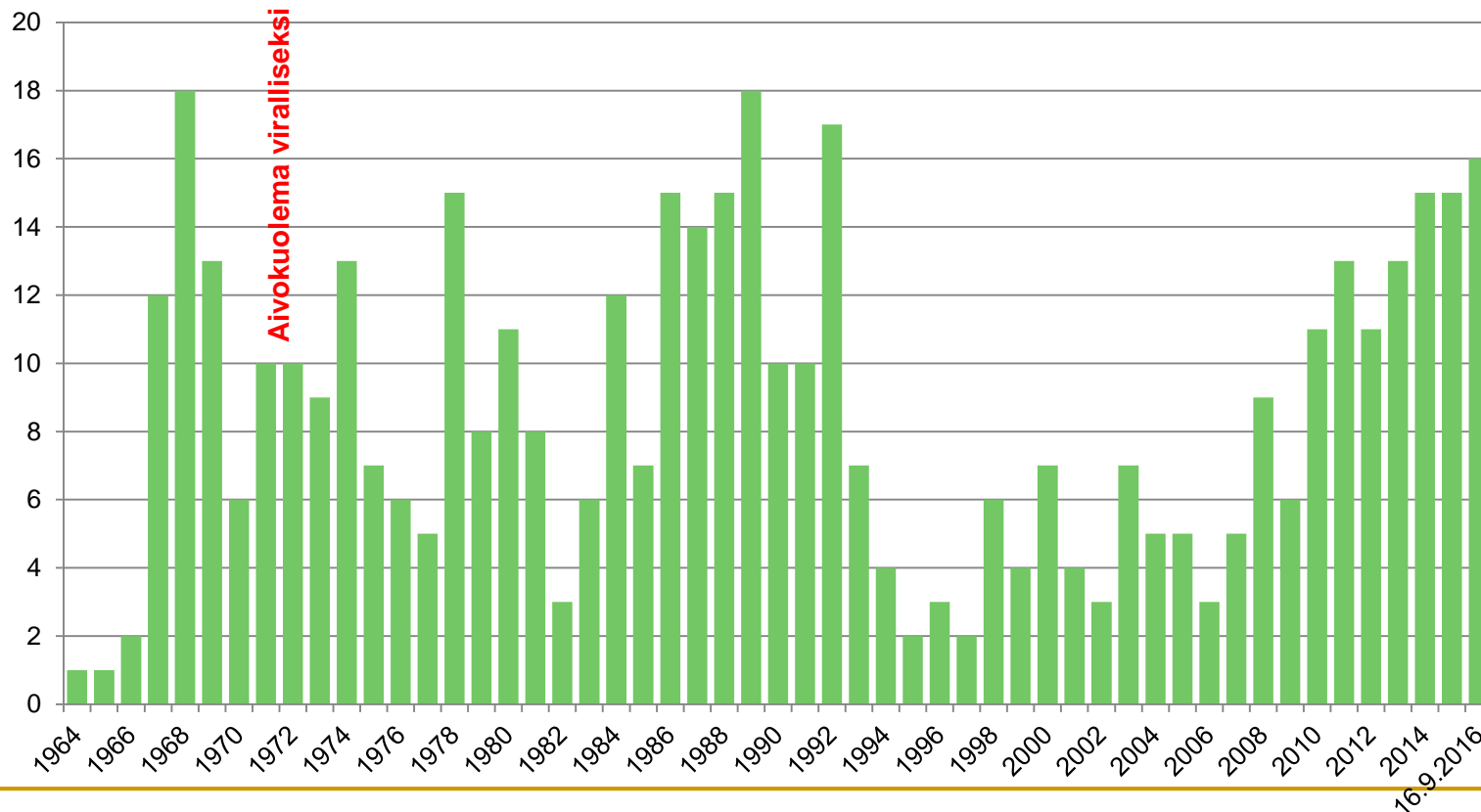

Elävä luovuttaja

Munuaissiirrot vuosittain Suomi 1964 – 16.9.2016

2,7 luovuttajaa pmp v 2015
tavoite 10 pmp v 2020

Vuosi 2015
Suomi 15
Tanska 119

Elävä luovutus

- Kirjallinen kysymys elävien luovuttajien lisäämiseksi 2016
- Vastaus 7.4.2016 ministeri Rehula
Elinluovutustoiminnan neuvottelukunta tulee arvioimaan tarvetta muuttaa kudoslakia siten että muukin täysi-ikäinen henkilö kuin potilaan lähiomainen tai muu läheinen voisi toimia elävän elinluovuttajan
- Lakialoite
 - laiksi ihmisen elimien, kudoksien ja solujen lääketieteellisestä käytöstä 2 luvun 4§:n muuttaminen
Kansanedustaja Sari Tanus (kd)
- 1.6.2016 Ministeri Rehulan erityisavustajien tapaaminen
- 23.6.2016 lakialoitte jätetty
 - allekirjoitukset yhteensä 116 kansanedustajaa
- 14.9.2016 lähetekeskustelu
- Sosiaali- ja terveysvaliokunnassa nyt

4 §

Uusiutumattoman elimen tai kudoksen irrottaminen

Täysi-ikäinen henkilö, joka kykenee päättämään hoidostaan, voi luovuttaa uusiutumattoman elimen tai uusiutumattomasta kudosta **vain lähiomaisensa tai muun läheisensä** sairauden tai vamman hoitoa varten.

Elimen tai kudoksen irrottamiseen tulee olla Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston lupa.

EHDOTUS:

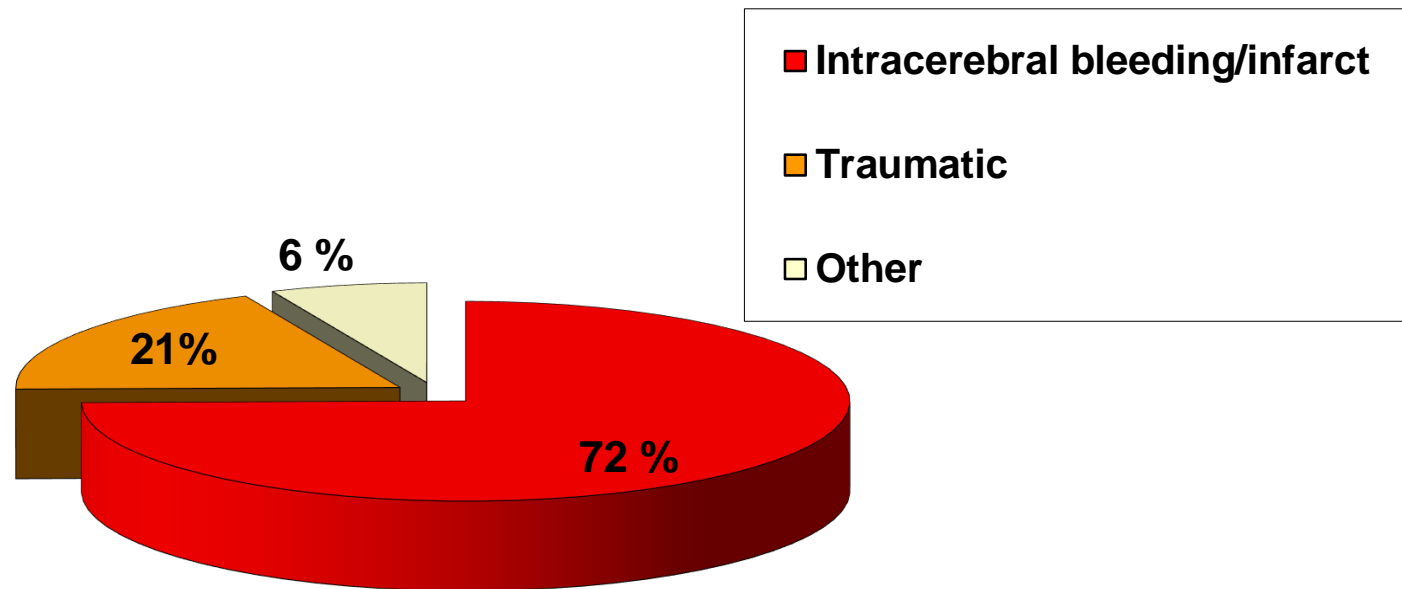
4 §

Uusiutumattoman elimen tai kudoksen irrottaminen

Täysi-ikäinen henkilö, joka kykenee päättämään hoidostaan, voi luovuttaa uusiutumattoman elimen tai uusiutumattomasta kudosta **toisen henkilön** sairauden tai vamman hoitoa varten.

Elimen tai kudoksen irrottamiseen tulee olla Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston lupa.

AIVOKUOLLEET ELINLUOVUTTAJAT

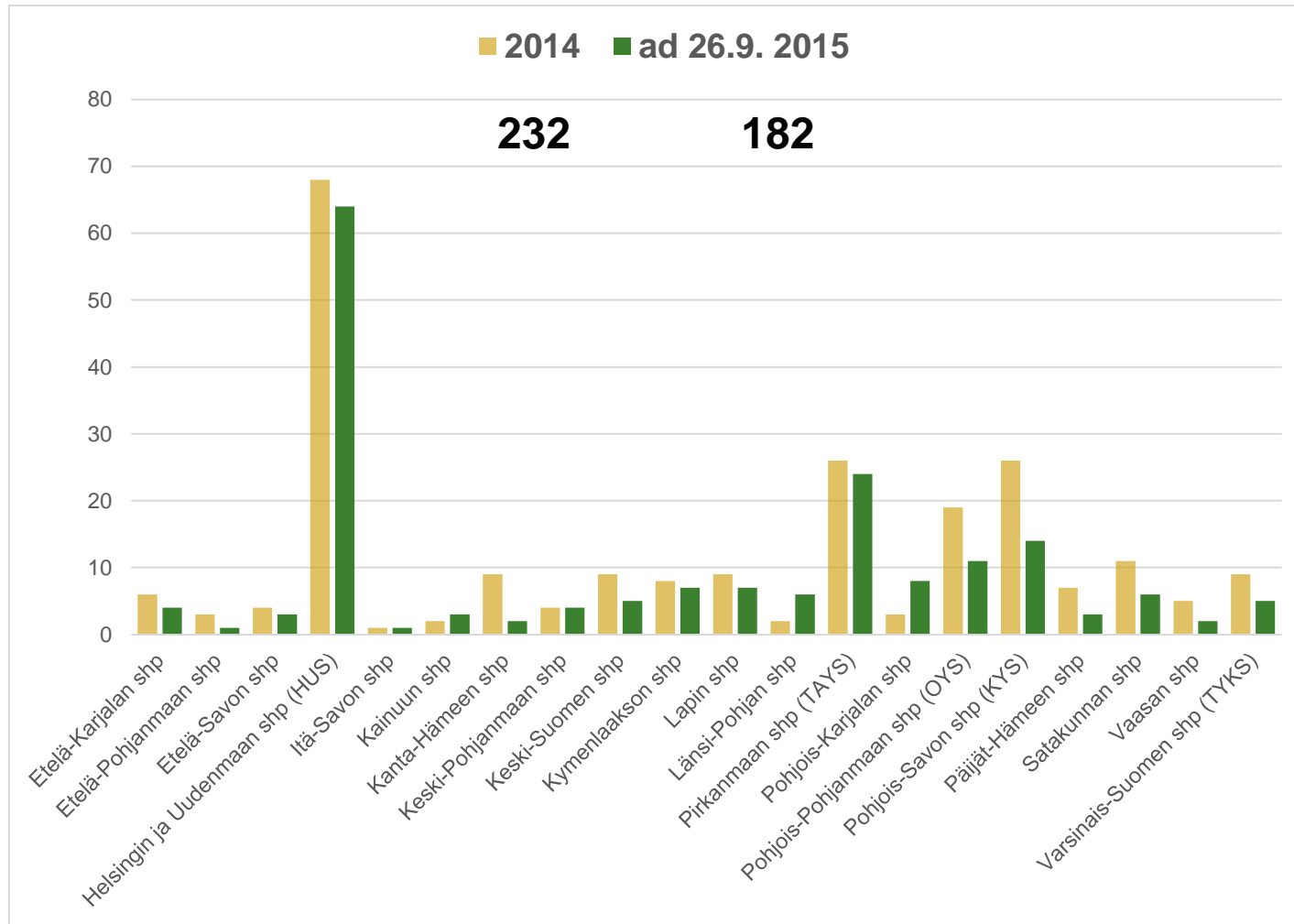

Aivokuolleet elinluovuttajat

Luovuttajien määrä lisääntynyt

- Enemmän yhteydenottoja potentiaalisista luovuttajista
- Luovuttajaksi hyväksytään
 - Entistä vanhempia luovuttajia hyväksytään
(Myös vastaanottajien keski-ikä noussut)
 - Diabeetikot tietyin edellytyksin myös munuaisluovuttajaksi

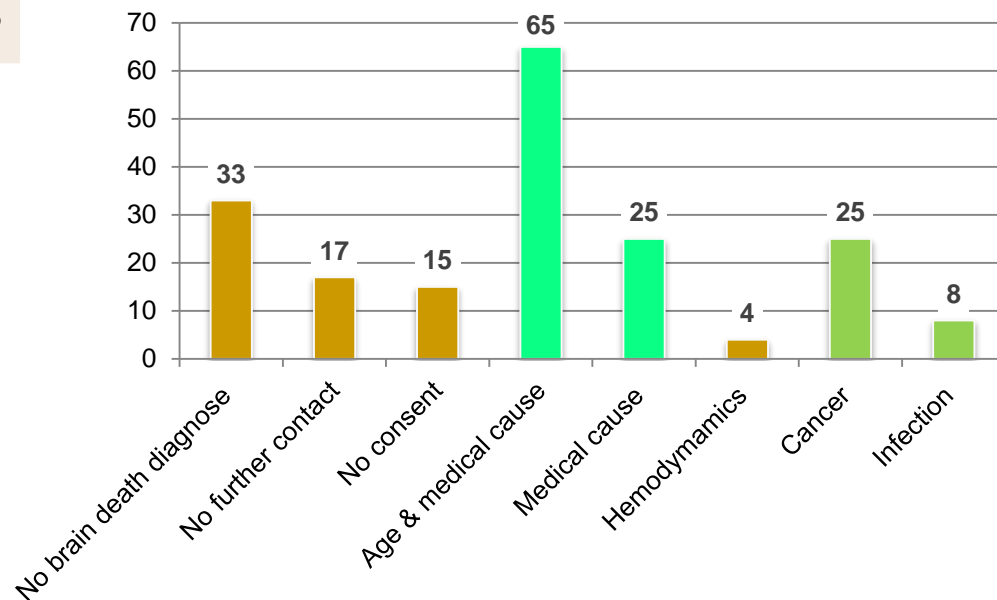
Yhteydenotot joista ei luovutusta

Encouragement to take contact with Transplant Office of all potential donors

Year	Donors	Contacts, No donation
2013	95	186
2014	120	232
2015	126	245

Reasons for no donation in Oct 2015

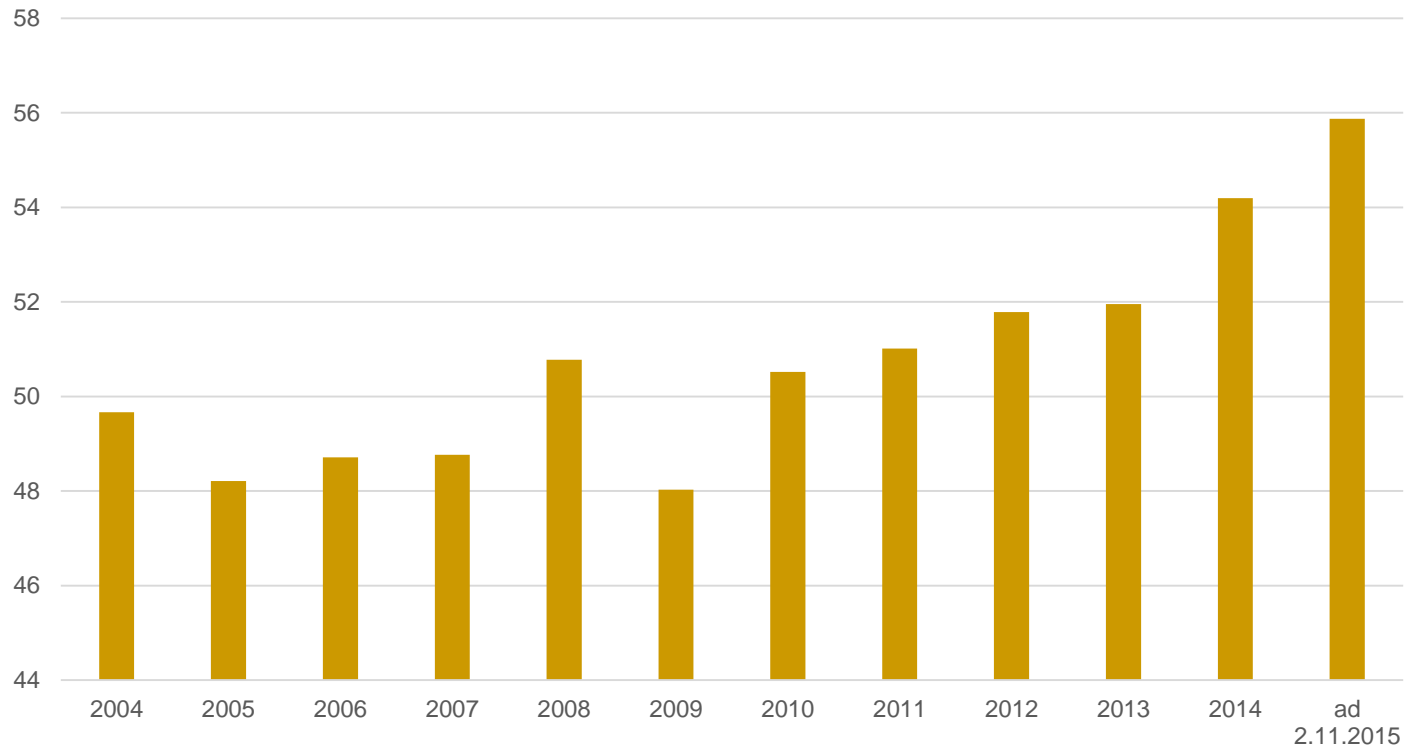
Luovuttajien keski-ikä vuosittain

1.1- 16.9.2016

Mean 56

Median 58

Mean age of the donors

Donorit

	2014	2015	22.9. 2016
Etelä-Karjalan shp	3	6	1
Etelä-Pohjanmaan shp	4	2	
Etelä-Savon shp	3	6	2
HUS	41	44	39
Itä-Savon shp	1	1	
Kainuun shp	1		
Kanta-Hämeen shp	3	1	1
Keski-Pohjanmaan shp	3	2	
Keski-Suomen shp	3	8	2
Kymenlaakson shp	3	1	
Lapin shp	2	1	1
Länsi-Pohjan shp	1		
Pirkanmaan shp TAYS	8	18	15
Pohjois-Karjalan shp	2	1	1
Pohjois-Pohjanmaa OYS	11	6	10
Pohjois-Savon KYS	11	16	12
Päijät-Hämeen shp	3	1	1
Satakunnan shp	3	2	4
Vaasan shp	2	4	
Varsinais-Suomi TYKS	12	6	11

Kuollut luovuttaja

- DBD (brain death) aivokuollut
- DCD (cardiac/circulatory death) sydän/verenkierto pysähtyy
 - luovuttajat ennen kuin aivokuolema hyväksyttiin
 - aloitettu uudelleen: Englanti, Hollanti, Belgia
 - tavoite lisätä luovuttajia
 - Pohjoismaissa Norja tehnyt 8 luovuttajan pilotin: arviointi menossa voivatko jatkaa
- Machine perfusion
 - marginaalisten elinten käytön lisäämiseksi
 - useita kaupallisia laitteita
 - vähän hyviä tutkimuksia
 - hypoterminen/normoterminen?, oxygenaatio?,perfuusion säätely?

Toiminnallisia muutoksia

Muutoksia munuaissiirtotoiminnassa

- SPR ei muistuta vanhenevista seerumeista
 - keskuksen huolehdittava ajantasaisista seerumeista – uusittava 3kk välein ristikokeita varten
- **Siirrytty tekemään ristikoe luovuttajan verestä** aiemman pernasolujen sijaan 12.10.2015-
 - luovuttajan verinäyte SPR:ään varhaisessa vaiheessa

Ristikoe luovuttajan verestä - mihin käytännössä vaikuttaa

- Ristataan vain 5 mahdollista munuaisen saajaa
 - menetelmä on työläs – vain tarvittaessa lisää ristataan
- Kylmäiskemia-ajat saadaan lyhyemmiksi
 - ristikokeet voivat olla valmiina ja saajat valittu ennen kuin irrotus tehdään
 - voidaan hyväksyä marginaalisia luovuttajia tuloksia huonontamatta (esim. iäkkäämmät)
- Listalla olevien ajantasaiset seerumit SPR:ään !

Toiminnalliset muutokset

- **Potilashotelli** Meilahteen 5/2016 -
 - HUS ulkopuolelta tulevat potilashotellin kautta
- **Päiväyksikkö** vatsanalueen elinsiirtopotilaille
 - päiväkäynnit: siirtoarviot, biopsiat, vuosikontrollit ym
 - HUS potilaiden varhainen kotiutus ja tiivis seuranta päiväyksikössä
 - Kokemukset hyviä, potilaat ja hoitajat tyytyväisiä

Munuaissirrot

- Hoitoajat osastolla lyhentyneet, mediaani 12vrk
- Siirron saaneiden odotusaika lyhentynyt, mediaani 322 vrk tänä vuonna
- Luistalla olijojen määrä ei lisäännny vaikka uusien listalle tulevien määrä noussut viime vuosina

Maksansiirto – muuttuvat indikaatiot

- Primaari sklerosoiva kolangiitti tavallisin indikaatio
- Ei-alkoholiperäinen rasvamaksatulehduksen aiheuttama kirroosi lisääntyy siirron indikaationa
- Harkitaan siirtojen aloittamista nuorille Klatskin tuumoreille (ns Mayo protokolla)

Haimansiirrot

- Toiminta vakiintunut
- Haima-munuaiskombinaatiosierrojen lisäksi tehty haimansiirto aiemmin munuaissierroon saaneelle
- jatkossa tarkoitus myös aloittaa ns haimasiirto ilman munuaissiertoa

Scandiatriansplant

Pohjoismainen elinluovuttajaorganisaatio

- Sääntöuudistus hyväksytty toukokuussa 2016
 - Uudistettu vastamaan nykykäytäntöjä
 - UUTTA: Associate member
 - Anomuksesta, hallitus valmistelee ja edustajisto hyväksyy (2/3 puolto)
 - Oikeus elinten vaihtoon kuten varsinaiset jäsenet Sctp sääntöjä noudattaen
 - Hallitus voi kutsua ”associate memberin” edustajiston kokoukseen tarkkailijaksi

Potilasoppaat uusittu

- <http://www.hus.fi/ammattilaiselle/elinsiirtotoiminta>

På svenska | In English

Hae tästä sivustosta...

HAE

Etusivu

Potilaalle

Sairaanhoido

Ammattilaiselle

Tutkijalle

HUS-tietoa

Työpaikat

Etusivu » Ammattilaiselle » Elinsiirtotoiminta

› Allergiatutkimukset

▼ Elinsiirtotoiminta

› Hoito- ja toimintaohjeita ammattilaisille

› Hoitoketjut

› HUS-Kuvantaminen ammattilaiselle

› HUSLAB ammattilaisille

› HUS:n perusterveydenhuollon yksikkö

› HYKS Ajoterveyden osaamiskeskus (Ajopoli)

› Koulutus

› Varmennekorttipalvelut

Elinsiirtotoiminnan ammattilaismateriaalia

Tälle sivulle kootaan elinsiirtoihin liittyvää ammattilaismateriaalia, mm. lomakkeita ja ohjeita.

- Elinluovuttajan hoito-ohje 2015
- Elimen/kudoksenirrotuspöytäkirja
- Munuaissiirto - luovuttajan seurantalomake; (suomi)
- Munuaissiirto - luovuttajan seurantalomake (ruotsi), Njurtransplantation, uppföljning av donator
- Kansallinen Donor-hoitajan muistilista
- Tarkistuslista - Aivokuoleman toteaminen
- Kuoleman toteaminen - suositus terveydenhuollon henkilökunnalle

LUE LISÄÄ

[Elinsiirrot](#)

POTILAAN OPPAAT

Uudella maksalla uuteen elämään - opas 2016

Uudella munuaisella uuteen elämään - opas 2014

TILASTOJA

[Elinsiirrot vuosina 1964-2014](#)

[Elinluovuttajat sh-piireittäin 2012-2014](#)